

**Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2006-4-103
Karar Sayısı : **06-57/724-211**
Karar Tarihi : 3.8.2006

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖR : Mehmet ÖZDEN, Fatma ÇELİK

C. ŞİKAYET EDEN : Hikmet İlhan İREN
Plevne Mh. Martı Sk. No:38/14 Sincan/Ankara

D. ŞİKAYET EDİLEN: Ankara İli Sincan İlçesinde faaliyet gösteren sürücü kursları

E. DOSYA KONUSU: Sincan'da motorlu taşıt sürücü kursu veren teşebbüslerin kursa katılım fiyatlarını birlikte belirlemek ve indirim yapmamak suretiyle 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"u ihlal ettikleri iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet dilekçesinde, Sincan'da faaliyet gösteren bütün sürücü kurslarının, daha önce 250-300 YTL civarında seyreden kurs ücretlerini kısa süre içerisinde 600 YTL'ye çıkardıkları, hiçbirinin indirim yapmayı kabul etmediği, sebebi sorulduğu vakit ise bir federasyon çatısı altında birlikte karar aldıkları ve bütün kursların bu karara uymak zorunda olduğu cevabının verildiği iddia edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 22.6.2006 tarih, 4024 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 25.7.2006 tarih, 2006-4-103/İİ-06-M.Ö. sayılı İlk İnceleme Raporu, 27.7.2006 tarih REK.0.08.00.00-110/185 sayılı Başkanlık önergesi ile 05-57 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; Sincan'da faaliyette bulunan sürücü kursları arasında ücret ve diğer koşullar bakımından birlik bulunmadığı yönünde bir sonuca varılmakla birlikte, şikayetin esas olarak Sürücü Kursları Federasyonu'nun çatısı altında oluşturulduğu iddiası çerçevesinde, Rekabet Kurulu'nun benzer bir şikayet konusuna ilişkin olarak aldığı 7.6.2006 tarih, 06-41/507-132 sayılı kararı da göz önüne alınarak teşebbüs birliği kararı ve/veya teşebbüs birliği koordinatörlüğünde bağlı teşebbüslerce gerçekleştirilmiş/gerçekleştirilecek ortak fiyat tarifesi belirlenmesi uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil edeceği hususlarında anılan Federasyon'a bilgilendirici nitelikte yazı yazılmasında yarar bulunduğu görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

Şikayetin konusu ve şikayet edilenlerin faaliyet alanları dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı, "motorlu taşıt sürücü adaylarına yönelik özel öğretim hizmetleri pazarı", ilgili coğrafi pazar ise "Sincan İlçesi" olarak belirlenmiştir.

I.2. Hukuki Değerlendirme

50 Hakkında inceleme yapılan motorlu taşıt sürücü kursu veren teşebbüsleri düzenleyen 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 2. maddesinde, "Özel öğretim kurumları Milli Eğitim Bakanlığının denetim ve gözetimi altındadır...Bu kurumlar, faaliyetlerini sadece kazanç sağlamak için düzenleyemezler. Ancak, Türk Milli Eğitiminin amaçları doğrultusunda eğitimin kalitesini yükseltmek, gelişmelerine fırsat ve imkan verecek yatırımlar ve hizmetler yapmak üzere gelir sağlayabilirler..." hükmü yer almaktadır. Anılan Kanun'un 31. maddesi doğrultusunda, "Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tesbit ve Tahsil Yönetmeliği" çıkarılmış ve 17.7.1998 tarih ve 23405 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. Yönetmeliğin amacı "özel öğretim kurumlarında öğrenci ücretlerinin hangi esaslara göre tespit, tayin, ilan ve tahsil edileceğini" 60 belirtmektir. Bu yönetmelik ücretlerin tespit ve tahsili bakımından bütün özel öğretim kurumlarını kapsamaktadır. "Ücretlerin Tesbit ve Tahsili" başlıklı 5. maddesinin konu ile ilgili hükümleri aşağıdaki gibidir:

Madde 5- Ücretler aşağıdaki esaslara göre tespit edilir.

a) Özel öğretim kurumları öğrenci ücretleri, her yıl Mayıs ayında, kurum tarafından tespit ve basın yoluyla ilan olunur. Bu ilanlarda; yıllık ücret tutarlarıyla birlikte, peşin veya süreli ödemeler ve kurumca belirlenecek indirimler kıstaslarıyla birlikte belirtilir.

70 *c) Süresi içinde ücret ilanı yapmayan kurumlar, bir önceki yılın ücretini alırlar.*

d) İlan edilmeden öğrencilerden ücret tahsil edilemez.

f) Kurumlarca ilanların örnekleri milli eğitim müdürlüklerine verilir. İlanların birer örneği ilçe ve il milli eğitim müdürlüklerinde saklanır. Bir örneği de Valiliklerce toplu halde Haziran ayı içerisinde Bakanlığa gönderilir. (17.07.1998/23405)

g) Kurumlar ilan ettikleri ücretleri bir sonraki ilan tarihine kadar değiştiremezler. (90/20505)

80 Anılan yönetmeliğin 6. maddesi sürücü kurslarının fiyatlarını belirlerken hangi faktörleri göz önünde bulunduracaklarını açıklamıştır. Buna göre kurumlar öğrenci ücretlerini 625 sayılı Kanun'un 2. maddesine uygun olarak;

a) Sağladıkları eğitim-öğretim imkanlarına,

b) Gelişmelerine de imkan verecek yatırım ve hizmetlere,

c)Personel ve işletme giderlerine,

ç)Devlet İstatistik Enstitüsü'nün Nisan ayı itibariyle ilan etmiş olduğu o ildeki yıllık tüketici fiyat endekslerine

90

göre tesbit ve ilan ederler. Kurumlar ücretlerini yukarıdaki esaslara göre tesbit ve ilan ettiklerini yetkili makamlara belgelendirmek zorundadırlar.

100

Diğer taraftan, motorlu taşıt sürücü kurslarının temel giderlerinden olan akaryakıt fiyatlarında yıl içinde yapılan artışlardan dolayı teşebbüslerce ileriye dönük sağlıklı bir ücret tesbiti yapılamaması gerçeği karşısında Milli Eğitim Bakanlığı, sürücü kursları temsilcileriyle birlikte yapılan çalışmalar neticesinde "ücret tesbitine esas katsayı" belirlemiş ve bu sayının memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bir kursiyerin ders saati bazında kursa maliyeti tesbit edilmiştir. Özel Eğitim Kurumları Genel Müdürlüğü'nce valiliklere gönderilen 20.5.1997 tarihli, 54214 sayılı genelge çerçevesinde, Kurumlar uygun görecekları kar miktarını da bu fiyatlara ekleyerek ücret ilan edeceklerdir. Yine aynı genelge uyarınca, Bakanlık teşebbüslerin, maliyetlerin ne kadar üstünde bir fiyat oluşturacaklarını belirlememektedir.

Anılan mevzuat çerçevesinde her bir teşebbüsün kendi fiyatını belirlemesi esastır.

110

Ancak, sürücü kurslarının her yıl Mayıs ayı sonunda ücretlerini ilan etmelerini takiben, kursların aralarında anlaşarak ücretlerine zam yaptıklarına dair iddialar Kurumumuza intikal etmektedir. İnceleme konusu şikayet de ücretlerin ilanından kısa süre sonra gönderilmiştir. İddia edildiği gibi kurs ücretlerinin 250-300 YTL seviyesinden 600 YTL seviyesine yükselmesi, ülkemizdeki enflasyon oranı ve yukarıda özetlenen mevzuat dikkate alındığında mümkün gözükmemektedir. Konuya ilişkin olarak, görevli Raportörlerce yapılan inceleme sonucunda, pazarda ÖK AY ve Yeşilöz gibi sürücü kursları tarafından vadesine göre değişen 400 YTL. ile 535 YTL. arasında fiyatlar uygulandığı ve teşebbüslerin indirim yapabildiği anlaşılmıştır.

120

Şikâyette yer verilen 'federasyon çatısı altında örgütlenme' iddiası da ayrıca araştırılmış ve Sürücü Kursları Federasyonu 1. Olağan Genel Kurulu'nun 9.4.2006 tarihinde Ankara'da yapıldığı, Sürücü Kursları Federasyonu'nun genel merkezinin 21.6.2006 tarihinde Ankara'da açıldığı tespit edilmiştir.

J. SONUÇ

Sincan'da faaliyette bulunan sürücü kursları arasında ücret ve diğer koşullar bakımından birlik bulunmadığı yönünde bir kanaate varılmakla birlikte, şikayetin esas olarak Sürücü Kursları Federasyonu'nun çatısı altında oluşturulduğu iddiası çerçevesinde, teşebbüs birliği kararı ve/veya teşebbüs birliği koordinatörlüğünde ilgili teşebbüslerce ortak fiyat tarifesi belirlenmesi uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil edeceği hususunda anılan Federasyon'a

05-57/724-211

130

bilgilendirici nitelikte yazı yazılması konusunda Başkanlığa yetki verilmesine ve şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.